

GEMLA BLADET

Ärgång 18. December 2025, ges ut av Gemla Samhällsråd!

Mån 1 Kl 14. Seniorträff på Solgården. Chokladprovning. Kommunen

Ons 3 Kl 18. Julagille i hembygdsgården. Vi dukar julens läckerheter, tänder brasa och ljus. Anmälan till Irene Oskarsson tel. nr 070 226 3742. Se vidare information på sidan fyra.

Tor 4 Kl 16-19 Bastukväll för herrar. Sedan badar vi även torsdagarna den 11:e och 18:e december. Startar upp igen i januari 2026

Sön 7 Kl. 13-16 Julmarknad på hembygdsgården. Se vidare annons på sidan fyra.

Sön 7 Kl. 16 Kl. 15:30—19:00 Dambastu vid Mulavad. Sedan badar vi även söndagen den 14:e. Startar upp igen i januari 2026

Mån 8 Kl 14. Seniorträff på Solgården. Reseskildring, bildspel. Tanzania (2010). Utdöende arter. Carina.

Lör/Sön 14/15 Kl. 11-17 båda dagarna. KLÅs Julevenemang i Öja. Det blir utställare, musik, massor med julpyssel, Julfika, Tomte och Luciatåg.

Mån 15 Kl 14. Seniorträff med fika på Solgården. Jullandgång. Anmälan till Carina, 070 6913 221

Mån 15 Kl. 14. Seniorträff på Solgården. Balans- och förflyttningsteknik. Carina.

Mån 29 Kl. 14. Seniorträff på Solgården. Frågesport.

Tänk på att det finns pengar att ansöka om på Majblommans hemsida.

Boka ditt julbad nu!

kontakt@badaigemla.se

Meta har öppet i sin frisörsalong. Hon har saxen och kammen redo. Boka tid tel. 073 621 4158

Svenska kyrkan

Sön 30 Nov. Första Advent kl 11. Adventsgudstjänst. Vokalgruppen Aura medverkar. Hanna Stark, Christina Fritzon, Caroline Crona.

Ons 3 Kl. 18 Fredsbön. Hanna Stark, Erik Källner.

Sön 7 Kl. 17 Mässa. Jessica och Fredrik Ekstrand, trumpet och eufonium medverkar. Lói Stefansson, Dorothea Knust.

Sön 14 Kl. 16 Luciagudstjänst. Sångfåglarna och vokalsembeln Aura medverkar. Hanna Stark, Dorothea Knust och Carina Lindsjö.

Sön 21 Kl 11 Mariamässa. Ave Maria—en musikmässa med Bergunda— och Öjakören, Växjö Madrigalkör och Akademiska kören. Hanna Stark, Dorothea Knust och Carina Lindsjö.

Ons 24 Julafton Kl 10 Julspel, Julens hjärta— välkommen liten som stor att uppleva årets julspel. Hanna Stark, Edvin Sydmark, Caroline Crona.

Ons 24 Julafton Kl 23 Julmässa— sammanlyst till Öjaby kyrka. Hanna Stark, Erik Källner.

Tor 25 Juldagen Kl 07 Julotta, Sammanlyst till Bergunda kyrka. Lói Stefansson.

Fre 26 Annandag Jul Kl 14 Gudstjänst med julens psalmer och sånger. Sammanlyst till Örs kyrka. Hanna Stark, Erik Källner.

Sön 28 Kl 10 Mässa. Hanna Stark, Erik Källner.

Tor 1 januari Nyårsdagen Kl 11. Växjö Domkyrka. Högmässa—gemensam i Växjö Domkyrka. Biskop Fredrik Modéus

Gemla församling

INNEBANDY Div. 1 Södra i Gemla Sporthall

Lör 05 Kl. 19:30 GIF A— FBC Kalmarsund Ungdom

Lör 13 Kl. 15 GIF A — IBK Genarp

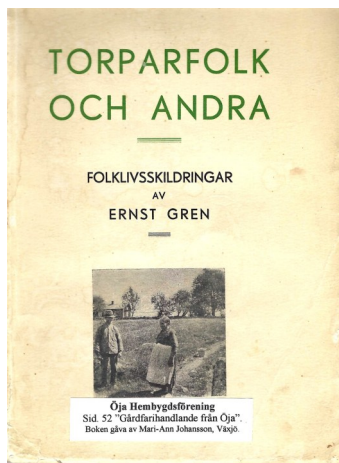
Kom och heja på ditt lag

GOTT NYTT ÅR!

En gammal gårdfarihandlare från Öja.

En sliten bok fångade mitt intresse när jag letade efter annat i hembygdsföreningens gömmor.

Författare Ernst Gren, tryck på Nya Växjöbladets Boktryckeri år 1937. Boken hade en etikett som upplyste om att boken en gång varit en gåva från Ann-Mari Johansson, samt en hänvisning till sidan 52 "Gårdfarihandlare från Öja".

Jag hittade det jag först sökt efter, boken fick följa med hem till mitt nattgäsbord. Efter genomläsning

beslöt jag att försöka anpassa texten så att den kunde rymmas i Gemlabladet. Inser nu att det inte låter sig göras så det får bli en följetong. Alltså:

En gammal gårdfarihandlare från Öja.

Inne i skogen ligger i backkanten en liten låg stensättning, nästan nervuxen i gräset, och inne i stensättningen ett stenröse. Stensättningen är en stenfot. På den stenfoten stod förr i världen en liten "sparråsståva" och stenröset har varit ståvans spis och murverk.

I den lilla ståvan bodde en stenarbetare, som hette Johannes. Han var född i Hemmesjö år 1801. Hans far var bonde, men han hade gått i borgen för andra och fått betala skulden och blivit utfattig. Följden blev den, att Johannes tidigt måste ge sig ut och försörja sig själv. Han tjänade hos bönder en tid, sedan lärde hans sig att arbeta med sten och blev en duktig stenarbetare. När han hade gift sig, hamnade han i den där lilla stugan, som var belägen vid Sjumanslid i Öja Socken.

Grindstolpe vid Gransholms gård. Kan vara rest av Johannes

Om somrarna hade Johannes stenarbete i trakten. Han lade husgrunder, satte upp grindstolpar, byggde broar och välvde potatiskällare, och eftersom han var duktig, var det klart, att han skulle ha allt stenarbete i trakten. Så fick han arbete hos rådman Wahlkvist på Gransholms pappersbruk. Där hade han arbete i många år

för en ersättning av sexton skilling om dagen. Den var inte stor, men man tänkte inte på mer då. Johannes kunde berätta om att hans farfar hade tjänat fördräng på Gåvetorp omkring år 1730 för en årslön av fyra riksdaler, en blaggarnsskjorta, ett par stövlar och en vad-malsklänning. Själv hade han ju bra betalt, men så var han ju också en skicklig yrkesman. Men de sexton skillingarna räckte inte till ändå.

Johannes var en duktig stenarbetare

Satte husgrunder och välvde potatiskällare. Dess finns nära Gransholms gård. Kan vara hans verk

Hustrun var en riktig arbetsmyra. Hon plockade smulttron, blåbär och kröson och gick till stan och sålde dem. Johannes fiskade och drog upp stora gäddor ur Masjön ty sådana fanns det gott om på den tiden. Men det hjälpte inte ty det var rysligt fattigt för dem ändå. Hustrun kunde väl jämra sig ibland. Hon tycket det var riktigt ynkligt att de skulle vara så fattiga, så de nästan fingo svläta, trots att de arbetade så hårt nästa båda dag och natt. Men Johannes var en hård man, nästan lika hård som stenen han arbetade i, och sade till hustrun: "Åja grua du dej inte, moer lella. Ännu har vasken du eller nåen utå ongarna schältet ihjäl. Var du lognå bara, dä blir väl bättå". Men det Johannes hoppades på, slog inte in, utan det blev istället ändå värre; han höll på med sitt arbete på Gransholm, men daglönen var densamma och fattigdomen hemma bara tilltog. Ja, far som arbetade måste ju i första hand ha mat. Barnen skickades om somrarna ut i skogen äta bär och därmed stilla hungern. När äldste pojken var sju åtta år gammal fick han gå till Gransholm med mat till far. Men mor snörde fast matknytet på ryggen på honom så att han inte fick det loss och åt upp maten som far skulle ha. Pojkstackarn var hungrig som en varg, och det riktigt skrek i tarmarna på honom efter mat. Mor förmande honom och sade till

Vi sponsrar
Gemlabladet

www.svenskakyrkan.se/vaxjo

www.caspera.se

Sparbanken Eken
En lokal bank, nära dig.

honom: "Du får inte röra maten utåt vägen eller äta upp den, utan när du kommer fram till bruket å faa ska äta, får du smaka den mä". Pojken sprang allt vad benen höllo och lite till, för att han fort skulle komma fram och få smaka maten.

Johannes insåg, att det var omöjligt att försörja familjen med stenarbetet. Betalningen var ju för liten, så den räckte inte ens till det nödvändigaste. Han slog sig därför på gårdfarihandel. Det var i den förkättrade gårdfarihandelns barndom, den som är en så stor nagel i ögat på de stora affärerna och de fina herrarna i städerna. Han gjorde sig ett skrin av trä, och mor vävde åt honom en vit säck av skäktefallsgarn. En stor säck var det, och den var hopsydd i båda ändarna med ett sprund eller öppning på mitten. Skrinet stoppade han ner i den del av säcken, som han bar på ryggen, och i den andra delen, som hängde över bröstet, hade han vit lump, som han byte till sig av mororna i bygden. De kallades inte för fruar då, det ansågs nära nog som en förnärmelse att kalla en bondhustru för fru på den tiden.

Så gav han sig ut på långa färder och sålde mässingskammar, allehanda kortvaror, blommiga schaletter och silkekläder. Men först och främst kakesocker som var en begärlig vara.

Som sagt hela Ernst Grens berättelse får inte plats. Förläggningens följder och jag hoppas att denna folklivsskildring förnöjer.

Svenska kyrkan

VÄXJÖ

Fem i tolv - 5 i 12 - 5/12 - kl. 11:55

Sedan 1988 har 5i12 rörelsen stått upp för människors lika värde, mot främlingsfientlighet och rasism. Den 5 december kl 11:55 står 5 i12-rörelsen på Speakers Corner i Växjö för att poängtera alla människors lika värde. Domkyrkans klockor kommer att ringa kl. 11:55.

För något år sedan såg jag ett inlägg på Facebook om en kvinna som berättade om sitt kommande nyårslofte. Hon lovade sig själv att säga "hej" till en nysvensk. När jag började läsa kommentarerna förstod jag att nyårsloftet var viktigare än vad jag först trodde. Snabbt fylldes kommentarerna med hat. "Det är väl inte min sak att få dem att lära sig svenska". Jag tror ni hör hur resten av kommentarerna lät.

Vi är alla en del av integrationen och vi kan visa det genom att ta första steget. Att säga "hej" är en bra början. "Hej" har ett signalvärde och någon måste börja. Det ger ringar på vattnet. Det ger signaler av att jag vill dig väl. Jag vill vara din vän. Jag är inte farlig. Du är en av oss. Vi är alla skapade till Guds avbild.

Text: Carina Lindsjö

Julerbjudande! Passa på!

Vid avhämtning 8—23/12 erbjuder vi pizza nr 1-40 för endast 99 kr Dryck och sallad ingår.

Välkommen till Gemla Pizzeria

Tel: 070 3435 555 vi finns på Gemlainfo o Facebook.

Julmarknad i Gemla!

Vi fyller butiken med julstämning, erbjudanden och en del överraskningar!

Familjen Dacic hälsar er välkomna !

Vi sponsrar
Gemlabladet

SÅG & MASKIN
ALVESTA 0472-146 95 *service*

ALWEX

Farmartjänst
ALVESTA
Tel. 070-655 10 89 alvesta@farmartjanst.se

Julstämning på hembygdsgården!

Onsdag de 3:e kl 18 dukar vi upp ett gott och välsmakande julbord.

Anmälan till Irene Oskarsson tel 070 226 3742.

Du väljer att ta med en maträtt eller betala 100 kr.

Julmarknad Söndag 7:e dec. kl 13-16.

*Vi tänder brasa, ljus och serverar kaffe med
lussebulle, pepparkakor*

*Passa på att kombinera julklappsinköp med
goda samtal vid kaffebordet!*

MICKI | FABRIKS-
BUTIKEN

Hemligt meddelande till Tomten:

ÖPPET VARJE DAG FRAM TILL JUL

ÖVER 1000 KLAPPAR TILL SMÅLÄNDSKA PRISER

Skanna mej!

Vi finns på
Industrivägen 7, Gemla
Öppettider och hitta hit:

  mickifabriksbutiken

Vi sponsrar
Gemlabladet

mbo
VVS AB
Tel 070 366 3062

Sportson
Vi kan cyklar.

Telefon 0470 601

MATÖPPET
Din personliga mataffär!